

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. I. De obligatione Liberorum erga Parentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

CAPUT IV.

De quarto Præcepto, Honora Patrem &c.

§. I. De obligatione Liberorum erga Parentes.

1. **E**X Præcepto divino obligantur liberi Parentibus, & alijs Superioribus, ad præstandum amorem, reverentiam, & obedientiam, adeò ut, si in aliquo horum graviter deficiant, peccent mortaliter.

2. Hinc graviter peccat filius contra amorem Parentibus debitum, si signa odij illis ostendat, eosque durius habeat. 2. Si necessitate, vel spirituali, vel corporali urgente, eis non subveniat.

3. Si passim torvo oculo eos aspiciendo, asperèque loquendo ita se gerat, ac si eos odisset. 4. Si hæres cum sit, eorum legata & testamenta non impleat. 5. Si mortem aut aliud infortunium grave illis optet. Ita *Navar. Regin. Fil. &c.*

3. Contra reverentiam peccat etiam graviter: si deliberatè eos ad iracundiam gravem irriter, verbis contumeliosis, aliisque quibus sciat graviter offendendos. 2. Si eos percutiat, quamvis leviter, quin ut *Reginaldus* censet, si vel manum ad percutiendum deliberatè attollat. 3. Si pauperes agnoscere nolit ac despiciat, si tamen iusta ex causa nolit eos apud se habere, atque exterius tantum se nosse dissimulet, modo de necessarijs ijs prospiciat, à gravi delicto excusatur: eo quod parentes tali casu rationabiliter non sint invitati. *Bonacina alijque.*

4. Contra obedientiam graviter peccat, si in ijs, quæ ad bonos mores, gubernationem domus, vel animæ salutem spectant, ubi res gravis est, sit

fit inobediens. *Fill. q. 10. n. 20.* 2. Si uxorem ducat se planè indignam contra expressam parentis voluntatem. 3. Si sine justa causa uxorem eam recuset ducere, quam jusserit parens, præfertim si parentum id suadeat necessitas; justa verò causa videbitur recusandi, si vel sit immorigera, vel deformis, vel infamis, vel denique animus ab ea multùm averfus sentiatur. 4. Si nupserit parentibus inconsultis, ut vult *Sanches*: nihil tamen prohibet contrahere cum se dignâ, si ubi consuluit parentes, id ipsi denegent. Nam quisque in electione status, sui juris esse censetur. *Santh. l. 4. c. 15 &c.*

5. Proles ad alendos parentes inopes obligatur, adeò ut si juvari aliter non possint, & urgeat necessitas gravis, teneatur manere in sæculo, & si quidem religionem ingressa sit, egredi, & juvare parentes. Post professionem, tantùm tenetur si necessitas sit extrema: eoq̄ casu pergit adhuc obligari ad servandum substantia sua Religionis. *Lessius l. 2. cap. 41. dub. 3.*

Quæres primò, An filijs fas sit aliquando parentes criminis reos accusare, vel ad Iudices dferre?

Respondeo, Filiis id illicitum esse, propter naturalem reverentiam parentibus debitam; præterquam in duabus potissimum causis; primò, quando parens esset hostis aut proditor patriæ: secundò, quando in Principis necem vel interitum conspiraret. Quia ratio docet communem Reip. salutem, privatae præferendam esse: estque hæc communis opinio apud *Angelum, Sylvest. Azor. Navarrum in Manuali cap. 14. n. 12.* qui docet cum *Azor* aliisque filium eo casu non tantum posse, sed etiam teneri parentem accusare, si desit alius qui patrem sceleris authorem commodè possit Judici indicare;

ad

476 Pars 3. tract. 5. cap 4 De quarto precepto.
ad hoc enim obligat lex ordinatæ charitatis.

Quæres secundo, Quid si parens sit occultè hæreticus, an filius teneatur eum denunciare?

Respondeo, filium ad hoc saltem teneri, quando parens falsâ doctrinâ alios corrumpit, aut à vera religione singulari conatu avertere studet. Quia hæresis nisi impediatur, ut cancer serpit, & pestiferum virus occultè infundit. Et ita docet cum aliis *Alexander Asten. Azor. Cajetanus in cap. 13. Deuteronomij*: ubi statuitur ut pater prodat filium impium: ergo eadem ratione filius patrem Deo impium, & hæreticum deferre debet, ut ipsius aliorumque saluti prospiciatur.

Quomodo filio, aut filix possit permitti matrimonium cum hæreticis vide tract. 6. quest. 23. &c.

§. 2. De obligatione Parentum erga liberos.

1. Certum est parentes, avum, aliosque majores jure naturali graviter obligari ad procurandam educationem, & conservationem liberorum.

2. Mater secundùm jura tenetur prolem alere ad annum usque tertium finitum: quæ sequitur educatio usque ad emancipationem ad Patrem spectat. Excipe, nisi hic esset pauper, & mater haberet media sustentationi prolis idonea. *Laym. l. 5. t. 10. c. 3. &c.*

3. Pater obligatur non tantùm proli legitimæ, sed etiam spurix, ex jure Canonico, alimenta procurare, & honestas artes, & dotem filix, juxta suum statum, si indigeant. Peccat proinde omittendo saltem mediocrem diligentiam, ut in hunc finem media acquirat, aut si bona ad hoc necessaria dilapidet. Neque potest dotem filix, aut